

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	VeBe Floorcoverings B.V.
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing Soortenbescherming Zevenhont-Zuid in Genemuiden
Datum ontvangst aanvraag :	29 juli 2021
Locatie :	Zevenhont-Zuid in Genemuiden
Datum beschikking :	24.12.2021
Kenmerk :	D2021-11-003176
Zaaknummer :	2021-006370

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	5
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Soortspecifiek	7
B.4	Overige zaken	8
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	9
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
C.1.1	Bevoegdheid	9
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
C.1.2	Procedure	9
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	9
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	9
C.1.3	Toetsingskader soorten	10
C.1.3.1	Wettelijke regels	10
C.1.3.2	Provinciaal beleid	10
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	12
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	12
C.2.4	Periode	12
C.2.5	Onderliggende documenten	13
C.2.6	Aanvullende gegevens	13
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	13
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
C.3.1.2	Omgevingsscan categorie 5 soorten	14
C.3.1.3	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	16
C.3.1.4	Beschrijving noodzaak ontheffing	17
C.3.1.5	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	18
C.3.1.6	Wettelijk belang van het project	18
C.3.1.7	Toetsing aan overige vereisten	18
C.3.1.8	Zorgplicht blijft altijd gelden	18

D. SLOTCONCLUSIE	19
BIJLAGE 1. MAATREGELEN GROTE MODDERKRUIPER	20
BIJLAGE 2. INRICHTING WATERGANGEN	24

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

van het adviesbureau Cauberg-Huijgen heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 29 juli 2021² ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2021-006370.

Op 18 oktober 2021 en 7 december 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de realisatie van industrieterrein Zevenhont-Zuid te Genemuiden. Het betreft de kavels gelegen tussen de N759 en Cellemuiden, kadastraal bekend als Kadastrale gemeente Hasselt Sectie G Nummers 562 (ged.), 564 (ged.) en 9. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een nationaal beschermde soort. In het bijzonder gaat het om het verbod om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁴.

Om een overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van de grutto te voorkomen realiseert u ten zuiden van de Roebollige Kreek jaarlijks 0,5 ha plas-dras in de periode 15 februari-15 april. Bij ongewijzigde omstandigheden gedurende de ontheffingstermijn heeft u geen ontheffing nodig van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren van de grutto opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van grutto weg te nemen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op de realisatie van het industrieterrein Zevenhont-Zuid in Genemuiden.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 februari 2022 en is geldig tot en met 31 maart 2028. Wij hebben een langere periode opgenomen in verband met het toezicht op het beheer van het vervangend leefgebied voor de grote modderkruiper.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Ecogroen, 19 april 2021. Notitie. Geschiktheid plas-dras-situaties voor weidevogels – literatuurstudie.
- Ecogroen, 5 juli 2021. Activiteitenplan Uitbreiding Zevenhont, Genemuiden. 20-636b
- Ecogroen, 16 juli 2021. Verzoek positieve afwijzing ontheffing soortenbescherming. 21-285-5
- Ecogroen, 15 oktober 2021. Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Zevenhont-Zuid Genemuiden
- Ecogroen, 3 december 2021. Notitie Aanvullende informatie ontheffingsaanvragen Genemuiden. 20-581/20-636/20-123;
- Envir Advocaten, 21 april 2021. Toelichting aanvraag ontheffing soortenbescherming Wnb project Condor

De motivering voor ons besluit is in C. Overwegingen bij het besluit weergegeven.

Voorschriften

¹ In het kader van art. of art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Kenmerk provincie [...]

³ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. Voorschriften bij het besluit weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Zwartewaterland;
- Cauberg-Huijgen, [REDACTED].

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Wuijster', with a stylized flourish at the end.

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk van het besluit te noemen, zoals dit is vermeld bij deze publicatie.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. De Staatscourant of het Provinciaal Blad waarin het besluit is gepubliceerd, heeft een datum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-11-003176). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁶, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

Grote modderkruiper

5. Bij de planning van de werkzaamheden aan de watergangen houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de grote modderkruiper. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is april tot en met augustus. Verder zijn perioden met vorst en/of ijs op het water tussen november tot en met maart kwetsbare perioden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn.
6. U realiseert het tijdelijke alternatieve leefgebied voor de grote modderkruiper volgens de uitgangspunten en planning weergegeven in bijlage 1 van deze beschikking. U stuurt ons via het meldpunt (meldpunt@overijssel.nl) een afschrift van de overeenkomst met de grondeigenaar, waarin is geregeld dat het tijdelijke alternatieve leefgebied zoals weergegeven in bijlage 1 mag worden gerealiseerd.
7. In de kleinere sloten die worden gebruikt als voorplantingsgebied mag u de methodiek van het wegduwen gebruiken. Dit geldt alleen voor de kleinere sloten die in de winterperiode drooggefallen zijn.
 - De sloten worden een week voor aanvang van het dempen/vergraven gemaaid (oever en waterplanten) met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden overgezet naar het tijdelijk leefgebied. De te dempen/vergraven watergangen worden eerst aan beide uiteinden afgedamd.
 - Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
 - In de afvoerszijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen.
 - Tussentijds en op het eind wordt het in de sloot achtergebleven slib weggegraven en uitgespreid op het land. Hierin aangetroffen vissen, amfibieën en andere dieren worden zo spoedig mogelijk overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
8. Grotere watergangen worden afgevangen door elektrisch vissen. Hierbij mag alleen gebruik worden gemaakt van electrovisapparatuur met gelijkstroom.
 - De watergangen worden kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder ecologische begeleiding. U maakt daarbij gebruik van een open maaikorf. Eventueel op de kant gebrachte vissen en ander waterleven worden door de ecologische deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
 - In de te dempen watergangen worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd en mogelijkheid hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
 - Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en ander waterleven worden door de ecologisch deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
9. Na het wegvangen en visvrij maken van de wateren op basis van voorschrift 7 of 8 kunnen de werkzaamheden, bestaande uit dempen en/of vergraven worden uitgevoerd.

10. U richt bij de inrichting van het bedrijventerrein nieuw leefgebied in als optimaal leefgebied voor de grote modderkruiper. Dit leefgebied bestaat uit de nieuw aan te leggen watergangen met natuurvriendelijke oevers, over een lengte van 1.830 meter (zie bijlage 2 van deze beschikking). Tenminste drie maanden voorafgaand aan de realisatie, legt u ons via het meldpunt (meldpunt@overijssel.nl) een uitgewerkt ontwerp van de watergangen ter goedkeuring voor, waarin de dwarsprofielen, oppervlakten en geschiktheid als leefgebied voor grote modderkruiper zijn weergegeven en onderbouwd. Na goedkeuring van ons kunt u het leefgebied inrichten zoals hiervoor aangegeven.
11. U stemt het (water)beheer in de in voorschrift 10 bedoelde watergangen af op de habitateisen van de grote modderkruiper. U legt deze voorwaarden schriftelijk vast in een beheersovereenkomst. Deze beheersovereenkomst stuurt u binnen 3 maand na de afronding van de watergang naar ons toe via meldpunt@overijssel.nl.
- De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
 - De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen en wordt vervolgens verwerkt op het perceel of afgevoerd.

B.4 Overige zaken

12. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de grote modderkruiper.
13. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is dan ook niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwartewaterland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Zwartewaterland
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project tevens effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied. U heeft de aanvraag voor een vergunning op basis van de Wnb - Natura 2000-gebieden afzonderlijk bij ons ingediend via een VVGB-verzoek. De beoordeling daarvan wordt separaat van de onderhavige aangevraagde ontheffing door ons afgehandeld.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten,

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹² niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Het ecologisch functioneel leefgebied van de grutto is jaarrond beschermd, als uit de omgevingsscan blijkt dat er in de omgeving geen alternatieve ruimte is waarheen de soort kan uitwijken (categorie 5). Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort een ontheffing nodig als uit de omgevingsscan blijkt dat alternatieven niet voorhanden zijn. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

Voor deze soorten is het noodzakelijk een omgevingsscan uit te voeren, waarin de uitwijkmogelijkheden worden beoordeeld.

Een omgevingsscan moet duidelijkheid geven over de feitelijke ecologische omstandigheden van de betreffende vogelsoorten ter plaatse. Als uit de omgevingsscan blijkt dat er geen zwaarwegende feiten en/of ecologische omstandigheden voor de betreffende soort op die locatie aan de orde zijn, hebben deze nesten alleen bescherming gedurende balts/nestbouw, broedperiode en verzorging vlieg vlugge jongen.

De omgevingsscan moet ten minste informatie geven over:

1. de aard en omvang van de activiteit of handeling;
2. de invloedsfeer van de activiteit of handeling op het broedgebied van de soort;
3. de effecten van de activiteit of ingreep op de jaarrond beschermde nesten;
4. de staat van instandhouding van de vogelsoorten;
5. op welke wijze de (mitigerende) maatregelen mogelijke negatieve effecten op de jaarrond beschermde soorten zullen voorkomen en dat de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in geding komt.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De aanvraag betreft de aanleg van het bedrijventerrein Zevenhont-Zuid. Dit plan maakt onderdeel uit van meerdere plannen binnen de gemeente Zwartewaterland waarbij het bedrijventerrein Zevenhont naar het oosten en zuiden wordt uitgebreid. Daarnaast wordt er bij de N759 een nieuwe rotonde gerealiseerd ten behoeve van de toegang tot dit deel van het bedrijventerrein en er wordt langs de oostzijde een fietspad aangelegd. Verder wordt aan de zuidkant van Genemuiden waterberging gerealiseerd.

¹² Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Figuur 1. Plangebied zuid met (gearceerd) zonnepark (het zonnepark valt buiten de aanvraag).

Voor de realisatie van de plannen worden sloten grotendeels gedempt dan wel verlegd, opgaande begroeiing wordt verwijderd en het plangebied wordt bouwrijp gemaakt. Hierna wordt het plangebied bebouwd met bedrijfspanden en bestrating. In het zuidelijke deel van deelgebied Zuid is een veld met zonnepanelen gepland (tijdelijk, ca. 25 jaar) dat tevens dienst gaat doen als waterberging. Het zonnepark valt buiten de aanvraag. Daar waar het (nieuwe) bedrijventerrein grenst aan het landelijk gebied, is een robuuste groenstrook voorzien ten oosten en zuiden met een gemiddelde breedte van 30 meter met daarin een dichte groenstrook, watergangen en schouwpaden t.b.v. onderhoud.

De waterbergingsopgave vindt in deze robuuste groenstrook gedeeltelijk een plek. De beplanting is streekeigen en inheems en bestaat uit bomen en een stevige onderbeplanting. De volgroeide strook zal minimaal 15 meter hoog zijn. In het eindbeeld zullen de bedrijven vrijwel volledig wegvallen achter de beplanting wanneer het groen in het blad staat.

Zevenhont-Zuid wordt ontsloten via een nieuw aan te leggen rotonde vanaf de N759. Het watersysteem van de (toekomstige) bedrijventerreinen wordt dusdanig gescheiden van het agrarisch watersysteem dat bij hevige regenval er stuwing optreedt en de waterbergingsfunctie aan de zijde van het bedrijventerrein wordt benut. De te plaatsen stuwen zijn vispasseerbaar.

De werkzaamheden voor het dempen van de sloten, het bouwrijp maken van het terrein staan (gefaseerd) gepland vanaf februari 2022 en duren naar verwachting maximaal 2,5 jaar. Een ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van ca. 3 jaar (februari 2022 tot en met maart 2025). Hierbij wordt rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en een eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

C.2.2 Doel van het project

Realisatie bedrijventerrein als uitbreidingslocatie voor het bedrijf VEBE.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote modderkruiper (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹³.

Daarnaast vraagt u of wij uw conclusie onderschrijven dat er voor dit project geen ontheffing nodig is om nesten, rustplaatsen en eieren van de grutto opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁴.

C.2.4 Periode

¹³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2022 en is geldig tot en met 31 maart 2025.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecogroen, 19 april 2021. Notitie. Geschiktheid plas-dras-situaties voor weidevogels – literatuurstudie;
- Ecogroen, 5 juli 2021. Activiteitenplan Uitbreiding Zevenhont, Genemuiden. 20-636b;
- Ecogroen, 16 juli 2021. Verzoek positieve afwijzing ontheffing soortenbescherming. 21-285-5;
- Ecogroen, 13 juli 2021. Aanvullend onderzoek weidevogels uitbreiding Zevenhont-Zuid, Genemuiden. 20-581-4;
- Ecogroen, 30 april 2021. Aanvullend ecologisch onderzoek bedrijventerrein Zevenhont, Genemuiden. 19-527;
- Ecogroen, 15 oktober 2021. Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Zevenhont-Zuid Genemuiden;
- Ecogroen, 3 december 2021. Notitie Aanvullende informatie ontheffingsaanvragen Genemuiden. 20-581/20-636/20-123;
- Envir Advocaten, 21 april 2021. Toelichting aanvraag ontheffing soortenbescherming Wnb project Condor;
- Kaart met weergave plangebied;
- Machtiging

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Altenburg en Wymenga, 2011. Onderbouwing verstoringsafstanden werkplan weidevogels in Fryslân. A&W rapport 1624
- Ecogroen, 2017. Weidevogels in de IJsseldelta in 2017. Inventarisatie van weidevogels in kansrijke gebieden voor weidevogelbeheer in de IJsseldelta. Rapport 17-125.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 29 juli 2021 ontvangen. Op 15 september 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 18 oktober 2021¹⁵ en 7 december 2021¹⁶ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soort (grote modderkruiper) geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de grote modderkruiper bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan Uitbreiding Zevenhont'¹⁷ en het rapport aanvullend onderzoek weidevogels wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een in 2019 uitgevoerde quickscan door Royal HaskoningDHV;
- Een nader onderzoek door Ecogroen met veldbezoeken tussen 16 maart 2020 tot en met 8 juni 2020;
- Een weidevogelonderzoek uitgevoerd door Ecogroen met veldwerk uitgevoerd in 2021.

Categorie 5 - weidevogels

Om de nestlocaties in het plangebied en directe omgeving in kaart te brengen zijn verspreid tussen half april en half mei 2020 drie inventarisatierondes uitgevoerd waarbij is gelet op nest-indicerend gedrag van deze (en andere) soorten. Daarbij zijn soorten vastgesteld uit categorie 5 (grutto, tureluur en wulp). Om uitspraken te kunnen doen over uitwijkmogelijkheid in de omgeving van het plangebied, is er voor

¹⁵ Kenmerk provincie D2021-10-002976

¹⁶ Kenmerk provincie D2021-12-000986

¹⁷ Hoofdstuk 3 pagina 9 tot en met 12

gekozen om in 2021 lokaal opnieuw een weidevogelkartering te doen volgens de SOVON richtlijnen, specifiek gericht op de weidevogels die als categorie 5 soorten zijn aangemerkt. (BMP richtlijnen, 5 bezoeken). Om te bepalen of de omliggende percelen uitwijkmogelijkheid bieden aan de aangetroffen soorten van categorie 5 zijn ook inventarisatiegegevens nodig van de omliggende percelen. Daarbij is ook een vergelijking gemaakt met eerder gebiedsdekkend weidevogelonderzoek in het gebied, dat in opdracht van de provincie Overijssel is uitgevoerd (eveneens door Ecogroen, 2017).

In het beperkte weidevogelonderzoek in 2020 zijn meerdere waarnemingen van nestindicerend gedrag gedaan (maximaal zes paar grutto, twee paar tureluur en één paar wulp). Het onderzoek voldeed niet aan de Sovon methoden. Het is uitgevoerd in een korte periode, gebaseerd op het maximaal aantal waarnemingen tijdens een enkel bezoek, er is geen rekening gehouden met dubbeltellingen. Zowel in 2017 (3 broedparen) als in 2021 (1 broedpaar) zijn alleen broedparen van grutto vastgesteld in het plangebied.

Grote modderkruiper

Voor het onderzoek naar grote modderkruiper is gebruik gemaakt van schepnetonderzoek in 2020. Omdat grote modderkruiper met het schepnetonderzoek niet is vastgesteld - en mogelijk toch in lage dichtheden aanwezig is in het plangebied - is aanvullend e-DNA onderzoek ingezet. In het onderzoeksgebied is op twintig locaties met potentie voor grote modderkruiper een e-DNA monster genomen. De e-DNA analyse is uitgevoerd door Sylphium Molecular Ecology. Op basis van de resultaten van het e-DNA onderzoek komt grote modderkruiper voor in het plangebied. Op 9 van de 20 locaties die zijn bemonsterd voor e-DNA analyse is de soort ook daadwerkelijk vastgesteld. Deze locaties liggen verspreid door het plangebied. De brede en wat diepere watergangen worden naar verwachting vooral gebruikt als overwinteringsgebied door grote modderkruiper. Naar verwachting fungeren enkele ondiepe (rijk begroeide) slootjes in het plangebied als voortplantingsgebied en als opgroeigebied voor jonge grote modderkruipers. Gezien het intensief uitgevoerde schepnetonderzoek, wordt verwacht dat grote modderkruipers in het plangebied alleen in lage dichtheden aanwezig zijn.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is geweest om de aanwezigheid van leefgebied met verblijfplaatsen in kaart te brengen.

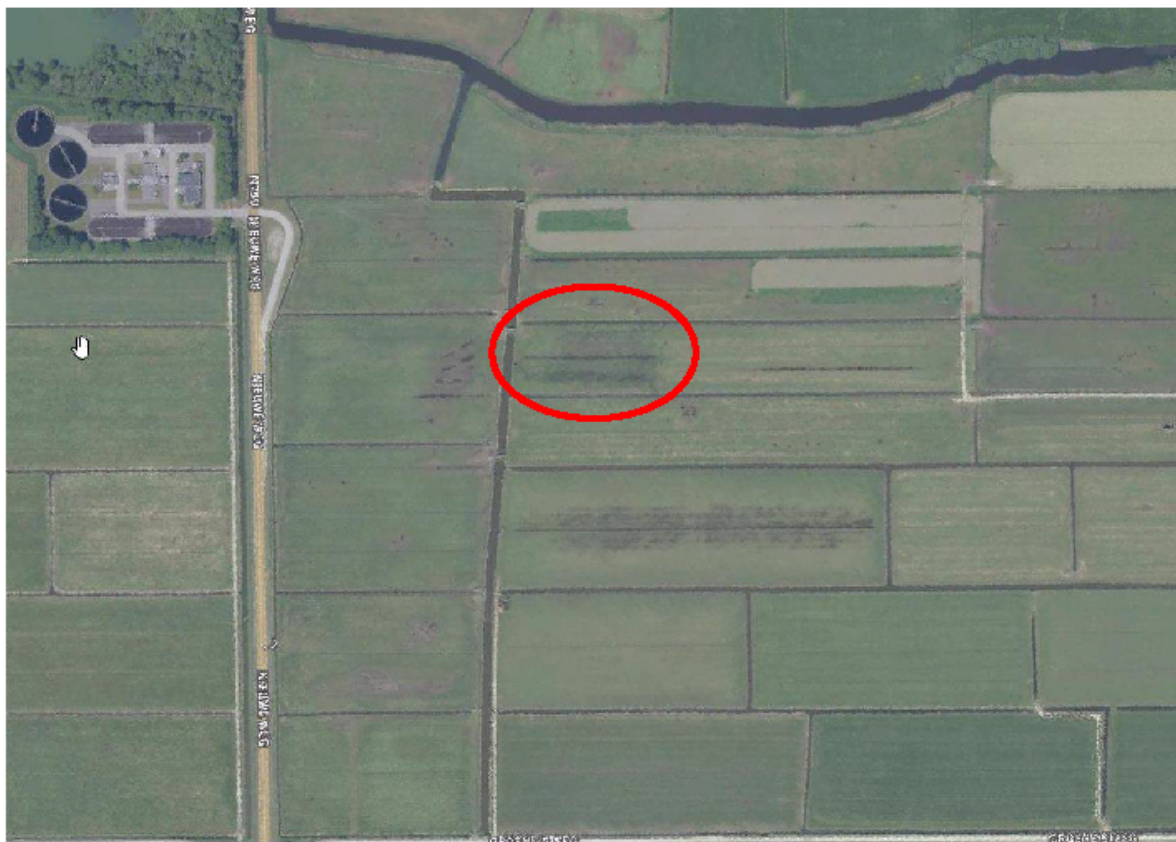
C.3.1.2 Omgevingsscan categorie 5 soorten

Door de werkzaamheden voor het realiseren van het industrieterrein Zevenhont-Zuid gaat het grasland met daarin 1-3 broedparen grutto verloren. Dit is een soort die in ons beleidskader een categorie 5 nest heeft. Dit betreft nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voor deze soorten is het noodzakelijk een omgevingsscan uit te voeren, waarin de uitwijkmogelijkheden worden beoordeeld.

Het plangebied en de directe omgeving fungeert voor de (1-3 paar) grutto als foerageergebied, door aaneengesloten oppervlakte grasland. Bij realisatie van het industrieterrein zal deze oppervlakte verloren gaan.

In de omgeving van het plangebied lijken voor kritische weidevogels (grutto, tureluur, wulp) geschikte percelen aanwezig te zijn, met name in de percelen ten zuiden van de Roebollige kreek. Ten westen van het plangebied (ten westen van de N759) zijn de percelen droger en minder geschikt voor kritische weidevogels.

Daarbij komt dat in de 2e helft van 2020 centraal in het gebied ten zuiden van de Roebollige kreek een plas-dras situatie is gecreëerd (0,043 ha) die in het vroege voorjaar van 2021 in werking is gezet. Deze plasdras situatie wordt op deze locatie, als onderdeel van het initiatief van VEBE verder uitgebreid tot 0,5 ha plasdras. In de praktijk zal hier water op het land worden gepompt (pomp op zonne-energie, beschikbaar gesteld door het agrarisch collectief), zodat een wateroppervlak ontstaat van ca. 0,7 hectare met een diepte die varieert 0-15 cm. Deze plas-dras is jaarlijks aanwezig van 15 februari tot minimaal 15 april.

Figuur 2. Luchtfoto met globale ligging plas dras situatie.

Om dit te bewerkstelligen wordt door de aanvrager een privaatrechtelijke overeenkomst met de grondeigenaar afgesloten, voor een periode van tenminste 10 jaar. Het gebied waar de plasdras zone wordt gerealiseerd is in eigendom van en wordt beheerd door Roeland Dierhouderij. Om op de lange termijn te borgen dat uitwijkmogelijkheid blijft bestaan wordt momenteel een overeenkomst opgesteld tussen Condor constructions B.V. en de Stichting Particuliere Landschapsdiensten IJsseldelta + (SPLIJ+). (Bijlage 2). In deze overeenkomst stelt Condor constructions B.V. voor SPLIJ+ opdracht te geven de plasdras situatie te borgen voor tenminste 10 jaar. Hiervoor wordt een financiële vergoeding afgesproken. Graag ontvangen wij via het meldpunt (meldpunt@overijssel.nl) een afschrift van de overeenkomst met de grondeigenaar.

Het plas-drasgebied ligt in zoekgebied voor weidevogelbeheer kritische soorten. In dit gebied was in 2017 al sprake van weidevogelbeheer. Op basis van de telgegevens is er een cluster weidevogels (ca 20 paar grutto) aan de zuidkant van de Roebollige Kreek en lijkt er sprake van geschikt weidevogelgebied.

Plas-dras situaties worden vaak aangemerkt als sleutelfactor in de geschiktheid van weidevogelgebieden voor soorten als grutto, tureluur en wulp. Uit eerdere studies is gebleken dat de aanwezigheid van een plas-dras situatie in boerenland een aantrekkende werking heeft, leidt tot een verbeterde voedselbeschikbaarheid in vergelijking met boerenland zonder plas-dras situaties. Vaak werkt het direct het broedseizoen volgend op de aanleg. Het plaatsen van plas-dras situaties in boerenland waar voldoende oppervlak weidevogelvriendelijk beheer aanwezig is, zorgt er voor dat de draagkracht van het gebied en het broedsucces daadwerkelijk vergroot wordt. Een vuistregel hierbij is minimaal 0,5 ha plasdras per 100 ha weidevogelgebied. Gelet op de oppervlakte van ca 80 ha ten zuiden van de Roebollige Kreek, zou dit aan het uitgangspunt voldoen.

Weidevogels die moeten uitwijken, trekken opvallend vaak naar gebieden waar reeds weidevogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor grutto. De grutto is niet zozeer een koloniebroeder, maar broedt graag in de directe nabijheid van soortgenoten, in verband met het opmerken en verjagen van vijanden.

Grutto's kunnen in ideaal gebied broeden in dichtheden van meer dan 30 broedpaar per 100 ha, plaatselijk oplopend tot 50-100 broedparen per 100 ha. De Sovon studie van Lage veldslagen / Meilanden (Gelderland) vergelijkt situaties met plas-dras, waar dichtheden van 30 tot 50 broedparen per 100 ha zijn vastgesteld, met situaties zonder plasdras, waar 4 tot 7 broedparen per 100 ha zijn vastgesteld.

Volgens Ecogroen (2017) is in deelgebied Cellemuiden sprake van een grutto-dichtheid van 8 broedparen per 100 ha. Als alleen wordt gekeken naar het 'beste' gebied uit deelgebied Cellemuiden - het deel ten zuiden van de Roebolligekreek - dan is hier sprake van 19 á 20 broedparen grutto op een gebied van ca. 80 hectare, of wel een dichtheid van 25 broedparen per 100 ha.

Op basis van de dichtheden in de referentiegebieden, de aanwezigheid van een cluster van ca 20 broedparen en de mogelijkheden voor uitbreiding van de dichtheid door realisatie van de plasdras situatie en de potentie voor verbetering van het gebied ten zuiden van de Roebollige Kreek kunnen we de conclusies in de omgevingsscan onderschrijven.

Met de genomen maatregelen zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden voor grutto. Hierdoor geldt voor de grutto, **bij de te realiseren plas-drassituatie zoals hiervoor is beschreven**, geen ontheffingsplicht. Op het moment dat er wijzigingen in het project, de uitvoering van de plasdras maatregel of externe factoren optreden, kan het zijn dat deze conclusie niet langer is gewaarborgd.

Gelet op de voorgenomen termijn van 10 jaar om plas-dras te realiseren is het dus mogelijk dat er na 10 jaar additionele maatregelen nodig zijn om er zorg voor te dragen dat de nu aanwezige grutto in deze omgeving kunnen blijven voortbestaan.

C.3.1.3 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden voor het realiseren van het industrieterrein Zevenhont-Zuid gaat verloren:

- Ca. 2.200 meter sloot dat (vanwege het intensieve beheer) beoordeeld is als suboptimaal zomerhabitat voor grote modderkruiper (paaigronden/opgroeigebied voor jongen);
- Ca. 570 meter sloot dat beoordeeld wordt als overwinteringsgebied voor grote modderkruiper.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁸ en de aanvullingen zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de grote modderkruiper. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de grote modderkruiper zoveel mogelijk geminimaliseerd. In B. Voorschriften bij het besluit zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Dempen of vergraven van wateren vindt plaats in de periode september tot en met maart, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van grote modderkruiper (alleen bij een grondtemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water). De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden.
- Er wordt voor de in het plangebied aanwezige grote modderkruipers tijdelijk leefgebied gecreëerd om de periode te overbruggen tussen de start van de graafwerkzaamheden en het opnieuw geschikt worden/ begroeid raken van de aan te leggen natuurvriendelijke oevers na de uitvoering van het project. In 2021 is ca. 1.800 meter alternatief leefgebied aangewezen dat optimaal wordt beheerd voor grote modderkruiper, zie bijlage 1, sloten a, b en c. In 2022 wordt nog ca. 300 meter alternatief leefgebied aangewezen ten noorden van Zevenhont-Oost, ten behoeve van de ontwikkelingen aldaar (bijlage 1, sloten d en e). De sloten zijn eigendom van de gemeente. Wij vragen in de voorschriften om een schriftelijke akkoordverklaring van de gemeente Zwartewaterland.

In de bijlage 1 wordt ook de wijze van beheer weergegeven. Door het beheer specifiek te richten op de geschiktheid van de sloten voor de grote modderkruiper, wordt de draagkracht van deze sloten

¹⁸ Hoofdstuk 6 pagina 15 tot en met 18

vergroot. Hierdoor zijn ze geschikt als tijdelijk leefgebied voor (het naar verwachting beperkte aantal) te verplaatsen grote modderkruipers vanuit het plangebied.

- Kleine sloten worden een week voor aanvang van het dempen/vergraven gemaaid (oevers en waterplanten) met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd. Eventueel aanwezige grote modderkruipers (en ander waterleven) worden overgezet naar het tijdelijk leefgebied. De te dempen/vergraven watergangen worden eerst aan beide uiteinden afgedamd. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken. In de afvoerszijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen. Wel wordt tussentijds en op het eind slib weggegraven en uitgespreid op het land. Gevangen vissen, amfibieën en andere dieren worden spoedig mogelijk overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- Grotere watergangen worden kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder ecologische begeleiding. Dit maakt het traject onaantrekkelijk voor vissen en amfibieën om zich op te houden. Eventueel op de kant gebrachte vissen en ander waterleven worden door de ecologische deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- In de te dempen watergangen worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht. Gronddammen worden gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken.
- Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en ander waterleven worden door de ecologisch deskundige overgezet naar het tijdelijk leefgebied.
- Na het uitvoeren van bovenstaande handelingen zijn de wateren visvrij en kunnen de wateren - zonder nadere voorwaarden ten aanzien van grote modderkruiper - worden vergraven en/of gedempt.
- Voor grote modderkruiper ontstaat na de werkzaamheden nieuw leefgebied door het realiseren van ca. 1.830 meter nieuwe watergangen in combinatie met waterbergingszones (natuurvriendelijke oevers) in de nieuwe en te vergraven watergangen (bijlage 2).
- De bijlage geeft geen uitsluitel over welke watergangen bij deze aanvraag horen en welke bij de aanvraag van Zevenhont-Oost. Daarnaast is op basis van de kaart de geschiktheid niet te beoordelen. Wij vragen u dan ook een ontwerp van de watergangen (profielen, oppervlakten) ter goedkeuring voor te leggen.
- Het beheer van de sloten wordt afgestemd op de eisen die grote modderkruiper stelt en wordt schriftelijk vastgelegd in een beheersovereenkomst:
 1. De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
 2. De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen en wordt vervolgens verwerkt op het perceel of afgevoerd.

De nieuw aangelegde/gewijzigde watergangen liggen in een groot netwerk van smalle en diepere sloten in de polder, zodat deze vanuit daar weer gekoloniseerd kunnen worden en voor grote modderkruiper te bereiken zijn. De grote modderkruipers worden niet actief vanuit het tijdelijke naar het nieuwe leefgebied verplaatst.

Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde omdat er diverse maatregelen worden genomen zodat de in het plangebied aanwezige exemplaren worden ontzien. Deze worden verplaatst naar tijdelijk (geschikter gemaakt) leefgebied. Op de langere termijn komt nieuw leefgebied beschikbaar door de wijze van inrichting. Op deze manier worden negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van grote modderkruiper voorkomen.

C.3.1.4 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van realisatie van industriegebied Zevenhont-Zuid leiden tot het vernietigen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de grote modderkruiper.

Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, onder sub b van de Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook gevraagd of er een ontheffing nodig is voor het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren van de grutto opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van grutto weg te nemen¹⁹. Uit de omgevingsscan blijkt dat er in de omgeving van Zevenhont-Zuid voldoende alternatief leefgebied is, waarbij een deel van dit leefgebied door/namens de initiatiefnemer zal worden verbeterd. In deze situatie is (zolang deze uitgangspunten niet wijzigen) geen sprake van een overtreding van de betreffende verbodsbepaling en is dan ook geen ontheffing nodig.

C.3.1.5 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

Het uitvoeren van de plannen is locatiegebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd, zoals blijkt uit de MER-planningsprocedure. Alternatieve inrichting voor het beoogde plan is geen optie, aangezien alternatieve inrichtingsmaatregelen niet het gewenste resultaat opleveren en bovendien geen meerwaarde hebben voor de aanwezige soort.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de grote modderkruiper worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de grote modderkruiper. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen.

C.3.1.6 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde'.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De aanvraag is ingediend in verband met vaststelling van bestemmingsplannen en de ruimtelijke inrichting van het gebied als industrieterrein. De voorontwerp bestemmingsplannen voor de uitbreidingen van Zevenhont Oost en Zevenhont Zuid - waarin de uitbreidingen van het bedrijventerrein inclusief de robuuste landschappelijke inpassing worden vastgelegd - hebben tot 30 juni 2021 ter inzage gelegen. Uitbreiding past ook in de gemeentelijke structuurvisie uit 2012, waarin is aangegeven dat de unieke bedrijvigheidsstructuur in Zwartewaterland met veel maakindustrie en hiervan afhankelijke sectoren typerend en bepalend zijn voor de sociaal – economische structuur van de gemeente.

C.3.1.7 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁰ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

¹⁹ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²⁰ Art. 1.10, derde lid Wnb

C.3.1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²¹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

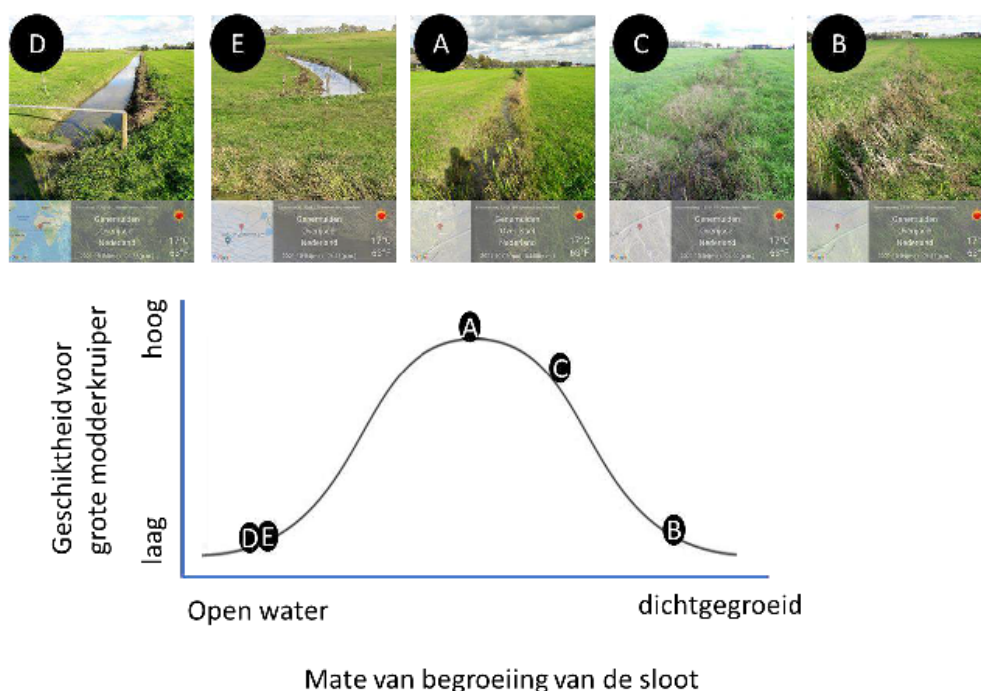
D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de grote modderkruiper wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²¹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

Bijlage 1. Maatregelen grote modderkruiper

Figuur 1 De 5 sloten (A t/m E) en hun huidige geschiktheid voor grote modderkruiper. Foto's zijn genomen op 4 oktober 2021. De grafiek geeft een globale indicatie van de relatie tussen de mate van begroeiing van de sloot en de geschiktheid voor grote modderkruiper.

Tabel 2 Geschiktheid van sloten voor grote modderkruiper bij regulier beheer en aangepast beheer voor grote modderkruiper.

Sloot	Huidige geschiktheid	Geschiktheid bij regulier beheer	Geschiktheid bij aangepast beheer (voor grote modderkruiper)	Aangepast beheer sinds 15 oktober 2021
A	Hoog	Neemt af (wordt geschoond of groeit dicht)	Blijft hoog	Niet of nauwelijks schonen. Het middendeel open houden.
B	Laag	Laag (dichtgegroeid)	Neemt toe	Zuidelijke helft in de winter van 2021-2022 opschoonen en daarna met rust laten. Zo ontstaat er op de noordoever een drijvende kragge in combinatie met open water.
C	Hoog	Neemt af (groeit dicht)	Neemt toe	Zuidelijke helft in de winter van 2021-2022 opschoonen en daarna met rust laten. Zo ontstaat er op de noordoever een drijvende kragge in combinatie met open water.
D	Laag	Laag (wordt geschoond)	Neemt toe	Niet schonen.
E	Laag	Laag (wordt geschoond)	Neemt toe	Niet schonen.

Sloten A, B en C hoeven alleen in meer of mindere mate geschoond te worden om geschiktheid te behouden (A) of geschiktheid te verbeteren (B en C). Er ontstaat een combinatie tussen vegetatie en open water die optimaal is voor grote modderkruiper. Doordat vegetatie en waterleven reeds aanwezig zijn op deze locaties zijn deze sloten in de winter van 2021-2022 geschikt(er) te maken (B en C), danwel de geschiktheid optimaal te houden (A).

Alleen sloot A is nu optimaal. Zonder passend beheer zou sloot A minder optimaal worden: óf omdat de sloot geheel geschoond wordt, óf omdat de sloot juist dichtgroeit. Door heel gericht te schonen blijft de sloot de komende jaren geschikt. Ten opzichte van regulier beheer verhoogt de voorgestelde, maatwerkgerichte aanpak de draagkracht van de sloten A, B en C voor de grote modderkruiper. In de sloten A, B en C zijn mogelijk dus wel grote modderkruipers aanwezig, maar door aanpassing van het beheer wordt gezorgd dat de sloten een grotere drachtkracht krijgen en dus meer grote modderkruipers kunnen herbergen.

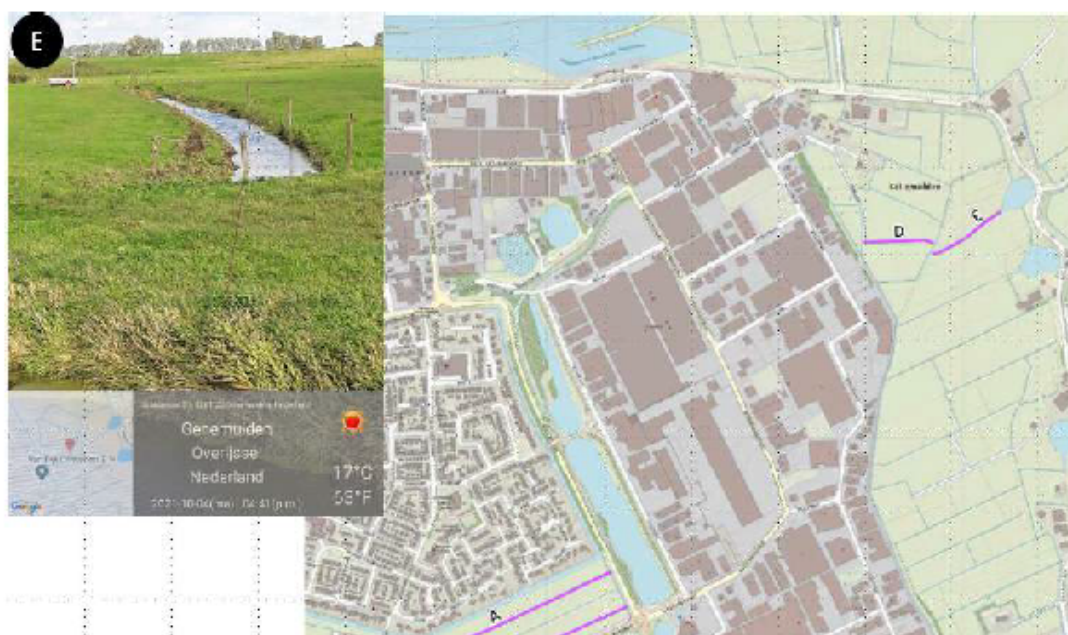
Door de gespreide uitvoering van de projecten in tijd (niet alle projecten gaan op hetzelfde moment in uitvoering) worden ook niet alle aanwezige grote modderkruipers in een heel korte periode uitgezet op de uitzetlocaties, maar verspreid over 2022 en 2023 en verspreid over de uitzetlocaties.

Geschiktheid voor grote modderkruiper: Laag
Potentie voor grote modderkruiper op korte termijn: Beperkt (op vroegst in najaar 2022)
Advies: Oevers en sloot komende jaren niet schonen vergroot kansen voor grote modderkruiper.

Geschiktheid voor grote modderkruiper: Laag
Potentie voor grote modderkruiper op korte termijn: Beperkt (op vroegst in najaar 2022)
Advies: Oevers en sloot komende jaren niet schonen vergroot kansen voor grote modderkruiper.

Bijlage 2. Inrichting watergangen

